

Glasilo Prekmurskih Slovencov.
Cena na leto 20 K, če jih več
vkupno hodi na eden naslov, če
samo edne 30 K. Urednik i izda-
jatelj Kiekl Jožef vp. pleb. Čren-
sovci Prekmurje.

NOVINE

Naročijo se Novine jedino pri „Opravništvi Nevin v Črensovcih, Prekmurje“.

Samo na té naslov se sme poslati tudi naročnina.

Protidržavna manifestacija pred razmejitvenov komisijov.

19. stoga meseca je v M. Soboto dospela razmejitvena komisija. Gospodje častniki so se nastanoli v hoteli „Kroni“ ali pri Dobrabi. Madjarske komisije automobile je jedini meo zastavo. Namen te zastave je bio ljudstvo hujskati. Ne pravimo, ka ne bi meli Vogri prava na svoj auto svojo zastavo obesiti, nego, gda niedna druge komisija ne je mela, je vsakom pa metnom človeki razvidno, ka je zastava na automobile bila neumestna i njeni namen je bio nahujskati naše ljudstvo proti svojo lastnoj državi, štero si je tak teško priborila na hasek tuge madjarske države. Mir so Madjari podpisali i Prekmurja se se odpovedali. Zakaj je trbalo zato ljudstvo, štero ne je njihovo, burkat i tomi samo nevole spravljati! Mikola, Lovrenc, Horvat, Krampač i drugi hujškače se na varnom mestu lúšno smejejo z komedije, štero so napravili, zapelano siromaško ljudstvo pa povozati jeci ali pa bo moglo nositi terhe vojaštva, šteroga smo se pa že hvala Bogi rešili i smo že tak lepi mir vživali. Strašen bič je v tej súsi i v tom siromaštvu vojsko držati na tom siromaškom kraji. Naj si na duso zapišejo vso odgovornost znani i neznani hujškači.

Ka se je godilo?

Kak grački „Tageblatt“ piše, do dvejezero ljudi so nahujskali Madjari, da protestirajo tak v Jugoslaviji kak so v Austriji proti odcepitvi. Ljudstvo je kričalo „Eljen Magyarország“ (Živila Madjarska) v Soboti i vidile so se tudi madjarske narodne zastave pri ljudeh tak okoli Sobote kak v Trdkovi i v Dolencih. Žandarmerija i vojaštva je držalo gor red, niti streljen, niti ranjen ne bio nišče. Ce bi na Madjarskom vúpao en Slovenec skričati „Živila Jugoslavija“, bi ga strašno nabili, mogoče še obesili. Mislimo

samo nazaj, ka je trpelo naše za vedno dolnje ljudstvo od madjarske oblasti (ne boljševiske) leta 1919. Naša oblast je tudi pokazala, da je v kulturi visoko nad madjarskom. To z mirnim srcem lehko povdarmo v Prekmurji. Slovenci so vnoči več surovosti mogli prestati od Madjarov, kak Madjari od naše oblasti v Prekmurji. Naša oblast nescnoga ne je osmrtila v Prekmurji, madjarska jih je več l. 1918—1919. To zato povdarmo, ka vnoči iako radi pozabijo, ka se je prle godilo. Mejmo oči pravčno odprte na obe strani.

Keliko jih manifestiralo?

Skupno šest jezera. Bili so v pretežni večini protestantje (evangelici). Tudi med evangeličanci so jugoslovanskoga mišljenja, a v menjšini. V večini so napunjeni z madjarskim duhom, čeravno pokolenja svojega ne tajijo večinoma. Med katoličanci je večina jugoslovanskoga mišljenja, mala menjšina je izdajica judaška svoje slovenske krvi. Teh par ljudi je tudi manifestiralo proti državi. Manifestacije so bile v Soboti i zvüna nje i v Dolencih i Trdkovi. Gori pri Trdkovi, nam poročajo, se je zgodo jako žalosten slučaj. Radi bi bili, da ne bi edgovarjalo to istini. Zgodilo se je, da je neki kmet, ne vemo, jeli z naše ali madjarske strani z madjarskov zastavov vdaro našega orožnika po glavi, gda je té red delao med ljudstvom. Zaistino žalosten slučaj! A mi ne krivimo toga človeka, ki je zdigno svojo roko na osebo oblasti, nego popolnoma obsodimo tiste brezvestne hujškače, ki so ljudstvo na to krivo pot spravili.

Što so hujškači?

Oblast je zaprla dr. Cifraka, dr. Válijia, dr. Pintera fiškališe z Sobote, Horvath Geza najemnika grofa Szapárija z Krajne i Šándor Matjaša z Bakovec i dve hčeri kantora Číšara. Kardošovoga sinu je tudi štela, a té je odskočo, zato so trgovino očino zaprli. Zvün te gospode je odpelani kakših treseti kmetov tudi v Maribor. Vnogo oseb je bilo v prvom hipi areteranih, a izpuščen so. So tej zaprti kriji ali ne, mi ne moremo trditi. Pravična preiskava bo že vse dognala. A teliko lehko trdim, da glavni krivci nej so tei, nego hujškači ešče dozdaj skriti na tom kraju i huj-

Rokopisi se pošiljajo na g. urednika naslov i se ne povrnje. Oglasi (inserati) se sprejmejo v g. Balkanji Ernesta tiskarni v D. Lendavi. Cena za eden kvadratni centimeter 1.50 fil. za ednak, za večkrat popüst.

kači prek meje. Glavni hujškač je profesor Mikola. Zvedo je od Pošfaya, člana vogrske komisije, ki je preminoči tjeden zato odišo za Varaždin, da nahujskanje pripravi proti našoj državi, pravimo, zvedo je Mikola, kak se nam glasi — od Pošfaya dneve, gda pride komisija. Nato je Mikola začeo držati spravišča kre meje na Madjarskom i tam nahujskao ljudstvo, ka naj kriči za Madjarsko, ar ovo je že vse zgubljeno, jedino plebiscit je mogoči rešiti Prekmurje za Madjarsko. Poleg Mikola sta strašno agitirala Krampač i Horvat Lovrenc z svojimi letaki, štere so protidržavni ljudje trosili okoli po celom Prekmurji. Na Goričkom posebno štiri hujškače omenjajo Goričanci, ki so glavni krivci, nešteri so tudi na Ravenskom i Dolinskem. Oblasti dužnost je, naj glavne krivce zasledi i kaštiga, zapelano ljudstvo pa naj z voze pusti. Za hujškarijo je znalo celo Prekmurje tudi za manifestacije z zastavami par dni pred prihodom komisije. Na Goričkom so zlobnjariti dali na glas to ljudem. Zakaj se to ne prepečilo, nevemo.

Plebiscit je srečno izspadno.

Trianonska mirovna pogodba ne dovoli v Prekmurji plebiscita, to je, brez glasovanja se prikapči Jugoslaviji. Mikola profesor je agitirao té dneve strašno za plebiscit. Njegova žela se spuniла. Celotno Prekmurje je zvedilo za komisijo i šlo v Soboto, Trdkovo i Dolence glasovati. Vsi, ki so manifestirali za Madjare, so dali zednim votum za Madjare. Pravimo ka so vsi zato šli manifestirati. Znamo, ka so nej vsi zato šli, največ jih je šlo iz radovednosti, radi bi znali ka bo, radi bi vidli visoke oficere ali povedali svoje pritožbe. I mi pravimo, ka je vseh šestjezero šlo manifestirati za Madjarsko. To so votumi za Madjarsko. Računajmo, čeravno jih z edne hiže več bilo v šeregi, vendar računajmo, ka je samo eden bio z edne družine i ka ž njim čuti cela familija to je poprek pet dusihi v hiši. Tak je pěškrat šestjezero to je treseti jezero glasovalo za Madjarsko, sedemdeset jezero pa ostane za Jugoslavijo. Zmagala je tak Jugoslavija. Ne so šle manifestirati lendavska, črensovška, dobrovnička, beltinska, bogojanska, tišinska, cankovska, jürjenska, jelenska,

gradška fara, ne tudi zvünešnje vesnice sobočke rk. fare niti sebeščanska i bedenička. Teh par ljüdi, ka je bilo z teh far pri manifestaciji, ne pride v poštev. Martjanski rk. farniki so se tudi v malom broji vdeležili manifestacije. Najbole so se vdeležili manifestacije Sobota, i ev. sobočka, bordonška, slavečka, križovska, púconska, moravska, petrovška evangeličanske fare, občina Šalovci, dolenska, markovska i nedelska rk. fara, a izmed imenovanih rk. far, štere so se vdeležile manifestacije, je tudi lepo število takših, ki so državi verni ostali. Nikdar ne pozabimo reči zavednoga Slovencev iz Boreče, ki je hujščakom te reči dao v pomislek: „Samo želite vogre nazaj, vejdo vam vüja dojgeli“. Plebiscit je zvršen, pretežna večina Prekmurja je pokazala, da čuti za slovensko državo.

Zakaj se je ljüdstvo dalo tak hitro zapelati?

Pravici bomo gledali v obraz i tak pisali. Krivice, strašne krivice, štere se tomi ljüdstvi godijo, so je stirale v protidržavno manifestacijo. Mi sami radi pišemo, ka je ljüdstvo stirano v to manifestacijo. Nepopisne nevole teršijo ravno tisto gornje ljüdstvo, štero se spravilo zdaj pod madjarsko zastavo: glad, nagota, zaprta železnica, sodnija v Maribori, zaprite granice, fal živina, draga obuteo-obleka, toča itd. itd. i najslabša uprava. To vse je teršilo to leto to siromaško ljüdstvo. Za zajokat so ešte dnesdén vnože sirote i vnogi invalidi. Brez vse penzije ešte izdaj, drugi pa pridejo vues i majo peneze za vino, ešte za šampanijo. Ljüdstvo je štelo iti si krüh služit, kak vsako leto prek meje, samostojna-liberalna vlada z Ljubljane pa ne njim je dala dovoljenja, ali konči delala velke teškoče: Večina ljüdstva je moglo spovujstti prek meje i iskati si dela, ár ovak bi doma od glada vmrli. I zdaj, gda so celo leto robotili i si tistih par metrečkov zrnja s teškimi trüdi spravili, ka prehranijo i oblečejo svojo familijo, njim carinarnica 32 dinarov carine vrže na metercent zrnja. I ár so daieč od železniške postaje, morejo od edne foringe nešteri jezero koron plačati pa še više, ka teško zaslüzeni krüh pod streho dobijo. Povejte, je to ne v nebo kričeča krivica? Madjari so zahtevali 16 m. k. carine, teliko bi tudi ešte doma radi plačali, a 128 k. to je preveč. Ár njim je Madjarska krüh dala i té krühek brez terha carine dala do rok, so šli pod njeno zastavo, ne pa pod tisto, štera njim ešte krüh zacarinari. Poleg te carine pa mantra gornje ljüdstvo tudi to, ka trafike ne dobijo. Tam gor nej tobaka. Ka so si lani sadili, so mogli vó spomikati ali letos se terja dača za tisto, ka je lani oproščeno, duhana pa ne dobijo. Če si pa z Madjarskoga prinesejo ne za švércanje, nego kadit, ár njim ide kak nam tū doli, te se njim za pár paklinov, štere so si tam prek kupili

meter pšenice zapleni i oda. Teva dva zroka, kak glavniva, so nam povedali gornji ljüdj, šteriva sta ljüdstvo te zadnje dneve najbole zburkala. Strašno burka ljüdstvo tudi to, ka živine ne sme odati, kam šče. Talijani ne so smeli tū zadnjič kupüvati. Vsa politika v Prekmurji se súče okoli edne reči: plačaj ti Prekmurec. Samo mislimo na obrtnne liste, katekizmuše, ognjegasce, razne komisije. Do vrha je že priknila ta politike i dala ljüdstvi v roke madjarsko zastavo.

Istina, ka bi na Madjarskom ešte več plačivalo, ali toga hujščaki ljüdem ne povejo. Oni so od Madjarov dobro plačani, ka njé briga zatem usoda ljüdstva. Sice bi mogla meti oblast v Prekmurji i vero — i té manifestacije ne bi bilo. Pomagajte trpečem ljüdstvi i bo vse dobro. Poslühnite njegove tožbe. Poslühnite je. A dozdaj ne samo, da neso pomagali tomi ljüdstvi, nego, ešte tisti so se napadali od liberalne stranke, ki so celo srce nosili za to ljüdstvo. Mislite samo, keliko grdi laži so gučali, pisali, kak so špotarili našega poslanca, ar so pomagali i pomagati šteli ljüdem. Tisti neso ljüdstvi pomagali, kim je dužnost bila, se pa grdili, ki so njemi pomagali. To je moglo roditi drevo nezadovoljnosti, štero je obrodilo sad madjarske zastave. Idejo tistim te reči brez razlike, ki so iskali samo svoj žep, tirali samo politiko kšepta, tlačili pot krivice na jezero načinov, šterim je Prekmurec samo dojna. krava bio, ka so jo dojili, ne pa tudi krmili... Ka pri takših prilikah lehko delo majo hujščaki, je samobsebi razumljivo. — Mi smo svoje vsikdar povedali, a naruhili so nas zato dobro. Zdaj se pokazalo, da smo ne zaman kričali i da je censura nesrečne prste mela, gda je brisala naše pritožbe. Da pa z madjarske zastave ne zraste madjarska puška i bajonet i z Prekmurja ne postane zapadna Madjarska, je potrebno, da se vrastvo da, ka zacelija rane našega ljüdstva. To vrastvo zahteva, ka naj idejo vsi z Prekmurja, ki so delali krivice tū, naj ide odtec vsaki krivec štokoli je. Zahtevamo vero poštuvajoče nadstrankarsko vučitelstvo uradništvo, vojaštvo, žandarmerije. Poštuje naj vsaki vero toga pobožnoga ljüdstva, njemi deli pravico i bo vido prle kak de edno leto, trikrat tak veliko vnožino tam, gde se je zbirala pod madjarskov zastavov, bo stala pod slovenskov i ta vnožina bo navdušeno, iz srca, ne pa nahujskano kak pod madjarskov, pozdravljal: Živila Jugoslavija!

Podrobnosti.

Aretirali so tudi g. Lütar Adama ev. dühovnika z Púcone. Ali te so se znali temeljno zagovoriti, da so jih taki spüstili. — Strukovčarje so z bandov šli v Soboto. Konec veselja je pa bio to, da so njim v Soboti takši veter napravili, ka so vsili plot podrli i komaj spovujšli vse razdra-

pani i poškrabani. — Glavar dr. Lipovšek so se razjokoli, gda so vidili to veliko vnožino v Soboti. G. major Sagadin pa z samokresom hodili od voditela do voditela manifestacije i je dali zapirati. Toga dogodka nesto pričakovala. Verjemo... Zrokovala tudi nesto ga, krivice so ga rodile z hujškarijov.

Shod kmečke zveze v Črensovcih.

18. t. meseca so držali naš poslanec jako dobro obiskan shod v Črensovcih. Iz dèmeče i velikih sosednih far poslušalci so popolnoma odobravali njihovo izvajanje. Glavne misli govora so bilé té: Žadnji shod smo meli tū k vüzmi. Te sem Vam naznano, da se v parlamenti borimo za edno pravično ustavo, štera da veri svoje i našemi kmeti njegove pravice. Ar je večina odvrgla naše zahteve i se odločila za ustavo, štera krši versko slobodo i ne prešima siromaka človeka, smo raj odišli domo z Belgrada, kak bi odali svoje ljüdstvo. Lückoga greha nesmo šteli včiniti. Pa Pašičova vlada je tak delala z nami, kak te tudi z Kristušom: ebljubljala nam je vse, če mo jo molili, to je podpirali. A mi smo z Kristušom odgovorili: ka ponujaš, ne je tvoje, nego naše, idi od nas. Törki so dolpokleknoli pred vladov, šli v njo i dobili od njé jezerodvesto milijonov koron, štere plačas ti kmet. Nigdar se ne gospočina plačivala, zdaj jo Törkom moreno plačati. Slovenski Samostojni „kmetje“ so tudi na kolena spádnoli pred njov pa dobili za to dvestomilijov kron. Po kočujah, automobilej se vozijo zdaj i zidajo si palače, ti boš pa plačao vse to. Naša stranka nese dala omámiti. Prišli smo ošpotani, siromaški domo, a prinesli smo na prsa največje odlikovanje: red poštenja, — v v srci pa: mirno düssno vest. (Veliko navdušenje i odcbravanje. Jugoslawski klubi se dá zavüpanje). Zgodovinske dneve živemo zdaj. Zdaj se določijo naše meje, štere koronajo naše delo: K Jugoslaviji se prikapči za stalno naše Prekmurje. Prvi kglič je zdaj v četrtek vdaren pred Taukov 2 km. trikotno mejo med Austrijo, Madjarsko i Jugoslavijo. Mi smo Jugoslovani, ščemo to državo, borimo se proti krivicam, ne pa proti državi. Gospodarsko i narodno smrt bi pomnila za jezere Slovencov, če bi se Lendava od nas odtrgal. Najostrej protestéramo proti vsakomi kšeftanju, štero bi nam Lendavo z rok trgalo. Čolik-Antič polkovniki i našoj komisiji izrekamo zahvalo i popolno zavüpanje pa jo oprosim, da čuva naše prekmurske meje povsod, posebno pa v Lendavi. (Veliko odobravanja. Ednoglasno se sprejme ta resolucija).

Vsi boji, vse grozote, nesreče teh so sád lakomnosti ali kapitalizma, ki šte sv. Pismo, najde tam, kak se

požele edna pokrajine i za to nastane bojna. To nas vči tudi zgodovina. Ta nesrečna velika svetovna bojna se je ravnotak rodila: Angleške fabrike so poželele ruski len i konople z vunov, da je ne bi nemške dobile, štere so bliže k Rusiji i zato že začele falej delati. Angleški kapital se je zbojao nemškoga alibole rečeno poželo nemškoga. I ravnotak v drugih orsagaj. Nikdar smo se mi Slovenci z Rusi ali Srbi ne trdili. Niti poznali nesmo se. Kapitalisti ednih i drugih orsagov so postali lakomni, zato je moglo milijonom dati svoje življenje, zato je trilijone i trilijone vrednosti vničene i prišlo teliko nevole na svet. Kapitalisti neso bili v strelnih jarkaj, za frontom so se gostili i bogatili i *zmagali si oni*. Oni majo v rokah naš živež, našo obleko, našo obuteo, celi naš žitek. Dokeč se kapital ne vniči v današnjoj formi, se nam bole ne more goditi. — Komunisti so ga šteli vničiti, a brez Boga. Izgodilo se je, ka so postali navadni tolvajje roparje i najhujši kapitalisti. Kun Belova garda je spokradnola od madjarskih kapitalistov zlat i srebro i toga ne siromakom na hasek obrnola, ne nego *sebi obdržala*. Posebno letalo je spravilo v Rusijo vse pokradjen kapital za dobro življenje komunistov. Ravnotak ne morejo kapitala vničiti socialni demokratije. Delavci morejo drage takse plačevati v strokovne organizacije (szakszervezet) a haske s toga majo pa samo socialisti — voditelje. Tei so povsod milijonarje. Lehkognim je zato gučati proti kapitali. Ne žuli je nevola. Kapital vničiti ali po pravici v pravo jedro spraviti njegove valove je mogoča samo krščanska vera i po njenih načelih se ravnajoča krščanska politika. *Ta vsem še pomagati, kapital pa vse še vč scécati i samo nešterim pomagati*. Tei par ljudi ma v rokah milijone i milijarde i od teh par ljudi visijo milijoni v potrebcini, stoječih siromaških ljudi. Glejmo en primer. V Prekmurji se oda mesечно po najmenšem računi 500 glav živine. Pri ednoj kili če samo edno korono ma kupc dohodkov, dobi on na leto trimilijone koron dobička. Krščanska socialna politika dela na to, ka bi té tri milione mi vsi meli, ki odavamo, ne pa pár ljudi ki kupuje. I kak je to mogoče? Tak če edna ves, fara ali krajina včüp stopi, se zdrži v zadrugo i vsi včüp odajo svoje blago i vsi včüp tudi kupujejo. Se zna, ka mali trgovci pri tom nikaj ne zgubijo, ar oni bi ravno bili potrebni, ka bi za zadrugo kupovali ali odavali njene reči. Naš mali trgovec i drugi siromak bi zaslžo pošteni zaslžek za delo, haske bi pa meli vsi zadrugarje.

Zatem so ednoglasno sprejete vse resolucije bogojanskoga velikoga shoda. Govornik zaključijo z temi rečmi shod. Mi glasimo v cerkvi smilnost, zvuna njé jo pa zvršavamo. Naša posojilnica, pri šteroj brezplačno delamo, da na leto sto pétdesetjezero

koron siromakom na pomoč ka, telko menje interesa plačujejo, kak bi indri. To je v desetih letah poldruži milijon koron haska za naše ljudi. Keliko skuz posušimo s tem, keliko sirot nahranino. Ki pa vložijo peneze v našo posojilnico, ne dobijo menje nego ešče več procentov kak indri, pa zato ne njim trebe daleč hoditi. Zavest, šter nas razveselja ka pomagamo sirotam i vaše zavüpanje do nas, je naša plača, druge ne želimo pri borbi za vaše pravice. Boriti se ſčemo za vas, čeravno je to teško delo, kak Hugo de boža vola. (Ljudestvo genljivo i zahvalno prosi govornike, naj ne odstopi od borbe, naj je zagovarja).

Glasi.

Ki je zgubo peneze v Črensovcih ob priliki 700 letnice III. reda, naj se javi v uredništvu Novin. Če se ne javi, penezi se obrnejo na dober namen.

Navuk za tretjired je dnes, 2. oktobra popoldne ob 3 v Črensovcih.

Invalidom! Bivšim vojakom! Ministrsvo za socialno skrb je pod št. 252. aug. 12. l. t. odredilo, da se morejo spreglednoti ešče ednok vsi invalidi i vsi vojaki, čeravno so služili v kategoriji C, to je brez orožja, na deli, če so prišli v slabšem zdravju domo, kak so šli ta. Gde pride komisija, vsi si vzemite svedočanstvo sebov, ka ste služili pri vojaštvu ali vojaškom deli. *Nišče naj ne zamudi, ar več preglejivanj ne bo*. Pri svojem župani naj se vsaki lepo da gospisati. Župani naj kredi majo seznam invalidov vseh. V Gornjem Prekmurji se okt. 28. začne to preglejivanje. Prosimo g. župane, naj nikoga vč ne pustijo z imenika.

Talijani prido debele bike i juncie kupuvat. Naznani se gda.

Iz sobočkoga farofa so odišli graničari, nastavljeni so bili samo začasno.

Aretirali so Kleinrat Jožeta iz Sobote, ev. dühovnika iz Slaveč i Petrovec, patekara z G. Lendave, Šinkoviča včitela z familiov vred z Krplivnika i več oseb kmečkoga stana do pétdeset ljudi skupno.

Za odpuščanje dače zavolo sūše se že dela na glavarstvi.

Puščenivi sta gospodični Čisarovi z M. Sobote,

Brata Brumen, Joško i Ludvik izjavljata, da nesto prevzela tajništvo demokratske stranke (JDS) v M. Soboti.

Beltinci. „Zastopniki slovenskoga kmeta“ (Smejte se!) samostojni, so kak „siromaški ljude“ z avtomobilom prišlik Ciguti v krčmo 20. t. m. na „veliki shod“. Zbral se je dvajseti ljudi okoli njih, neden ne več. Tečas je tem Drofenik mlato prazno slamo, dokeč neso ga vsi povrgli z županom vred. Naši pristaši so dobro ugovarjali slabostojnim. Melinčkoga župana sin bi tudi rad čuo samostojni

evangelium, samo ka ga nešteri pošteni človek presveto, za koj se ide i fikno je z pajdaši domo.

Gederovci. Edna sirota je mogla za osem klajbasov več carine plačati kak so klajbasi vredni. Prosimo carinarnico, naj vendor naznani ludem za koj i kakša carina se more brati, ka se nede ljudestvo burkalo. Nas boli i čemeri, gda na lastna vüha moremo čuti od čestnikov carine, ka trebe male reči tudi dobrò carinati, zakaj si več blaga ne kupujejo ljude — dajte peneze siroti pa si že več kupi. Tak čujemo tudi, ka našega g. včitela Požegara imenujejo za nadzornika. To znamkar zato, ka lückoga človeka ženo ma prisebi. Ne za nadzornika niti za včitela je ne takša oseba. Ali ar je straten liberalc, so njemi vsi grehi odpuščeni pri liberalnom nadzorniku, ne pa pri Begi i poštenih ljudeh. Ženo naj da nazaj moževi, šteri jo zahteva i šteromi sliši. Jeli ka je ne čuda, če je ljudestvo nezadovoljno?

Najboljše blago za moške inoženske obleke se dobi pri Franc Seršeni v Lotmerki, tam majo zmérom največko izbiro.

Je vüpanje, ka se vsem, ki so si zrnje spravili z Madjarskoga, odpusti carina. Vüpanje, pomirite se!

Prošnje invalidov i dovic so naš g. poslanec že izročili v dotočno mesto. V kratkom se vse vredi. Ki so pa svojega „uverenja“ ešče nej njim do rok dali, naj to kem hitrej včinijo, če ne vlečeo ešče penzije.

Na šterih kotlaj mo žgali? Minister finanč je dao obljučo, ka se prošnje kmetov posluhnejo i do smeli žgati kak dozdaj na starih stalnih kotlaj. Dovolenje čakamo, ka pride.

Samostojni kmetje, štere domorjaki naganjajo, ka do reči nemrejo priti, so se narinoli zdaj na Prekmurje. Podpirajo je agrarna reforma, živino zdravniki i nešteri vsikdar penez i pijače željni i siromake zametavajoči domaći modrijaši. Ce bi v štero ves prišli tei lažiapostolje, pitajte je samo kelko so dobili za to, ka so odali pravice svojega ljudestva, ka so proti svoj lastnoj vori dali votum, ka so Törkom 1200 milijonov zvotirali z našega žepa. Pitajte je z koj si zidajo zdaj hiže, kupujejo kočije, ki so prle raz trgani hodili. Pitajte je, ka je z tistimi 200 milijonami, štere so dobili, kak listi trdijo.

Gornja Bistrica. K nam so tudi prišli Samostojni. Pripelao je Jakšič Janoš. Bilo je do dvajsti ljudi na shodi. Poslanec Drofenik, šteri je doma žganjar, je prineso modrost Jakšiči i kompaniji. Tá modrost se je etak glasila: Klekl nemre biti za vas, on žito more kupuvati, zato je za fal ceno zrnje, ravnotak nemre biti za to, ka bi drago odali meso, ar fal govedino jej. Ta modrost se je cedila z slinami vred z vüst žganjara Drofenika. Nešteri Bistričanci so klumali v svojoj modrosti tomi evangeliji. Istina je pa to, ka naš poslanec žito vsako

leto pripovajo, govedi jesti ali ne jesti jih pa nikdar ne vido ne Drofenik ne drugi slabostojni. Nadale istina je to, ka če ne bi jeli govedine gospodje, bi Jakšić zaman krmo bike i drugi tudi pa zaman povali zrnje, če je drugi ne bi kupovali. Slednjič največja istina je to, ka so se ravno naš poslačec borili največ, ka so nam spravili poštene živinske i druge cene. Kinači guži ali načini guč posiuša, nema v sebi dušne vesti. Drofeniki se nikak ne vidijo, ka ga tak malo ljudi poslušalo. Naj se potolaži če ljudje zveri, ka so Samostojne Srbski Horvacki i Slovenski kmetje kak navadne špekulantne (tak je zovejo Srbija) stirali z svoje stranke, ne bo meo Drofenik k leti niti dvajseti poslušalcov na Bistrici.

Županom. Stranka Samostojnih Kmetov (SKS) vam dava nikšo izjavo za podpis, ka bi tam pečat gor v darili. V nikšo formo v to ne privolite i s temi ljudmi nemajte nikaj za opravit. Tei ljudje so v Belgradu proti autonomiji naših občin i naših pokrajin, proti krščanski šolam i proti verskoj slobodi glasivali za svoj žep. Tem te vörvali? Njuv minister Pucelj je v Maribori zdaj dao gor postaviti neko gospodarsko šolo, v šteroj se ne sme vera včiti. Jeli dobri krščeniki so tei samostojni? Pamet naj ma vsaki.

„Ešče prle kak so se cene pozdignole, sta kupila Brata Brumen (Slavska bauta poleg katoličajske cerkve v M. Soboti) veliko množino vse fele platna, štofe, cajge, druke i razno drugo blago. Cene nizke, blago močno i dobre vrste“.

Poslovna dača na Vogrskom. „Pénzügyi Hirlap“ piše, ka je na Vogrskom poldruži percent navržen na poslovno dačo (forgalmi adó). Mi smo meli samo eden percent i keliko je ljudstvo vrelo proti njemi. Posrečilo se nam je še to dačo odpraviti. Ka do pravli ždaj Mikolje na to, ka na Vogrskom je ešče za dačo i je vekša kak je naša bila. To do pravili: Hodte Prekmurci pa nam pomagajte plačuvati vogrsko dačo. Oda g. Mikola vsede na vseučelišči (egyetem) v profesorski stolec, ne de več pisao „Domovine“ ječao hoš pa ti Prekmurec pod bremenom dače, če se daš zapelati.

Z Martjanec nam glasijo, ka je ob priliki razmejitvene komisije neki človek pred Sobotov revolvo vzeo iz rok našemi orožniki i ka je madjarska komisija toga človeka na svoj automobile vzeela i z njim odišla prek na Madjarsko. Skoro neverjetno. Prosimo pojasnila.

Z glavov je mahao častnik razmejitvene komisije v Radgoni, gda so njemi pokazali fundament, na šterom je stao steber casara Jožefa. Austrija nas toži za kvare, štere je pod našov zasedbov Radgona z okolicov mogla pretrpeti. Jožefa casara mo mogli tak z More nazaj pri vlečti i na staro mesto postaviti, če nas obsodijo.

Državno posojilo je velike vrednosti ne samo zato, ar dá največši, to je 7% nego tudi zato, ar se z njim pobolša naša valuta i dobrostanje pa gospodarstvo cele države. Z teh penez do se naime delale železnice, tudi naša Sobočka. Kem menje je lückih penez v orsagi, tem več valá orsag. To državno posojilo vzeme gor Mariborska eskomptna banka v Soboti. Lehko se posodi 400, 2000, 4000 ino 40000 koron.

Marijin List od aug., sept. i oktobra damo z dnevnimi Novinami.

Türelem, nemsokára szabadok lesztek. (Potrpljenje, skoro se oslobodite) je pravo eden izmed vogrske komisije v Soboti. — To slobodo kažejo prek meje Slovenci: nemajo niti edne slovenske šole, niti edne slovenske knige, pri sodišči, notariuši, na farofi vseposedi se vodi vse vogrski, slovenščina je pod klopov. K toj slobosčini prihaja ešče to, ka samo Zalaegerszeg ma 1500, pravi jezeropetsto robov, keliko pa drugi vekši vatrašje. Brez vsega pitanja trpijo tudi nedužni ljudje. Pred šestimi meseci nikdar nikoga ne opitajo je kriv ali nej. Če v teh meseci prejde, je njegova sreča. To je vogrska slobosčina. Ki še, naj si jo žeze. Voze čakajo naše pošteno ljudstvo tam prek. — Slobosčina!

Pošta.

Horvat Vilma Moravci hš. 37. Nega pravde, štera bi zabranila, ka ne bi smeli deco, štera je že doma spunila obvezno slovensko šolo, dati v Radgono ali kama inan. Če deteta ne püstijo prek, mate pravo prizivati (apelativi) v Belgrad. D. „Domovine“ ne čtemo i se ne brigamo, ka piše od nas. Ki v laži namače pero mesto črnila, ne more človeka dosljeno pisati. A vsaka laž ma kratke noge, Domovina tudi. Od plebiscita

ne bilo govora. — Prošeno bo ob priliki. — **J. Tivadar.** Kuršeni. Hvala, peneze prejeli. **Kornhauser Al. Sv. Juri.** Dober je račun. Samo vaše Novine so brezplačne. 20 k. si pri kalendarju zračunajte vkrat i poštino. Hvala na trudi. 90 k. ešče čakam po pošti. **H. Martjanci.** To je bio i moj namen. **Agrarni odbor.** Lipovci. Objavili smo, ka sta tožitelja kriva, ar sta ne vse po pravici gučala, vi pa spoznate, ka neka falinga je tudi privas. S tem je spor rešen. Držimo se vši zapovedi. Ljubimo bližnjega kak **samoga sebe.** — **F. Benedek.** Jaz sem tudi vašega mišljenja. Prošeno bo.

Iz amerike nazaj prišlim ljudim!

Odá se v Sebeborci i lepi falat grunta v ednom falati, okoli 13 plügov. Blüzi telko drv se na funduši najde, ka se za edno hrambo cigel začne. Pitanje pri

Vogler Károlyi Cankova.

Celo ugodno!

Anton Hack, posestnik v Trati, štev. 34, poleg G. Mureka, pol. okr. Maribor, oda takoj svoj grunt stoječi iz 20 plügov dobre zemlje, senožati, velkoga ograda, gošče i goric. Nova hiša i celo gospodarsko poslopje, vse v najboljen stanji. Grunt je pet minut vkrat od glavne ceste Murek — G. Radgona i frtao vore od železnice Ljutomer—Maribor. Cena po dogovori.

Edna hiša z lepim ogračekom i z ednov brežnov pivnicov v D. Lendavi je taki k odaji. Pozvati je pri Uredništvu.

6—7 plügov oratje zemlje i senožati

se s proste roke taki proda. Več sezvedi pri Balkanyiji v D. Lendavi

Občina Dolnja Lendava ma na prodaj 2 konja z dvema konjskima opremoma i voz kočijo. Küpci se naj zglasijo v obč. uradi D. Lendave.